

Tisková zpráva

Občané o dopadech epidemie COVID-19 na jejich zaměstnání – červenec 2020

- ⊙ Téměř polovina (49 %) ekonomicky aktivních lidí zaznamenala ve svém zaměstnání změnu v podobě nošení ochranných pomůcek na pracovišti, o málo více než třetině (34 %) se snížil příjem a přibližně tři desetiny mají změněný pracovní režim, aby se méně setkávali s kolegy (31 %), a nižší počet odpracovaných hodin (29 %).

Zpracoval:

Jan Červenka

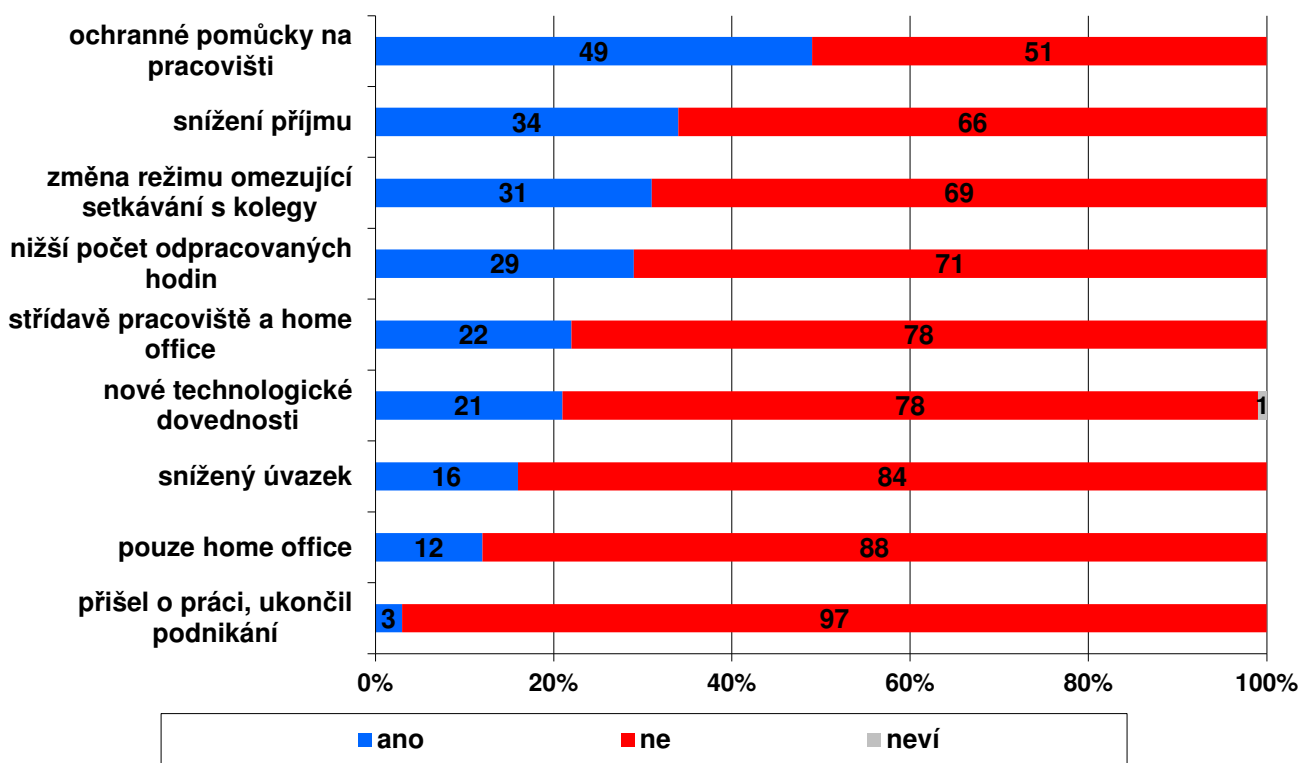
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

V červencovém šetření CVVM SOÚ AV ČR položilo všem dotázaným baterii otázek týkajících se změn v jejich zaměstnání či podnikání v porovnání s obdobím do propuknutí epidemie COVID-19.

Graf 1: Změny v zaměstnání či podnikání oproti období před propuknutím epidemie COVID-19 (%)¹

Pozn.: Otázka byla pokládána všem respondentům, v grafu nejsou zahrnuty odpovědi těch, kdo uvedli „netýká se“ (363 dotázaných).

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 18. – 29. 7. 2020, 972 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Když porovnáte Vaši současnou situaci se situací v únoru před propuknutím pandemie koronaviru, proběhly ve Vaší práci nebo Vašem podnikání následující změny? a) Snížil se Vám příjem ze zaměstnání nebo podnikání, b) přišel jste o práci nebo jste musel ukončit podnikání, c) snížila se Vám velikost úvazku, d) snížil se Vám počet odpracovaných hodin, e) změnil se Vám režim práce, pracujete pouze z domova (tzv. home office), f) změnil se Vám režim práce, kdy střídavě pracujete na pracovišti a střídavě z domova (tzv. home office), g) změnil se Vám režim práce tak, abyste se z epidemiologických důvodů s některými kolegy nepotkával, h) osvojil jste si nové technologické dovednosti (např. videohovory), i) nosíte nové ochranné pomůcky na pracovišti, j) něco jiného.“

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že prakticky polovina (49 %) dotázaných ve svém zaměstnání oproti dřívějšímu začala používat ochranné pomůcky. Zhruba jedné třetině (34 %) se pak v porovnání s předkoronavirovým obdobím snížil pracovní příjem. Jen o málo nižší část na úrovni okolo tří desetin pak oproti době do příchodu epidemie COVID-19 uvádí změnu pracovního režimu tak, aby se z epidemiologických důvodů nepotkávali s některými kolegy (31 %) nebo nižší počet odpracovaných hodin (29 %). O málo více než pětina (22 %) dotázaných, jichž se taková otázka může týkat, pak uvedla, že na rozdíl od předchozího období střídá práci na pracovišti s prací z domova, čistě práci z domova pak oproti dřívějšímu má 12 % respondentů. Rovněž o málo více než pětina (21 %) oslovených, jichž se to může týkat, si pak ve svém zaměstnání osvojila nové technologické dovednosti, jako je např. využívání videohovorů. Snížení svého pracovního úvazku oproti předchozímu období pak zmínilo 16 % ekonomicky aktivních respondentů. Pouze 3 % respondentů z řad ekonomicky aktivních pak uvedla, že od propuknutí pandemie COVID-19 přišla o práci nebo byla nucena ukončit své podnikání.

Podrobnější analýza ukázala, že mezi ženami a lidmi ve věku od 30 do 44 let se častěji jako změna v zaměstnání objevoval přechod na kombinaci práce z domova s prací na pracovišti. Pokles příjmu se více objevoval u dotázaných se středoškolským vzděláním bez maturity a vyučených. Mezi vysokoškoláky se častěji objevoval přechod na práci z domova v čisté podobě i v kombinaci s prací na pracovišti spolu s osvojením si nových technologií, zatímco mezi těmi, kdo nemají maturitu, se tyto možnosti objevovaly výrazně méně často. Z hlediska současného zaměstnání snížení příjmu zasáhlo častěji podnikatele a samostatně činné, přechod na „home office“ v čisté formě i v kombinaci s prací na pracovišti byl častější u vysoce kvalifikovaných odborných a vedoucích pracovníků, kteří si zároveň častěji osvojovali při práci i nové technologie, zatímco menší podíl těchto možností byl mezi dotázanými pracujícími v dělnických profesích. Odvětvově pak pokles příjmů, případně ztráta zaměstnání nebo nutnost ukončit své podnikání, snížení pracovního úvazku a nižší počet odpracovaných hodin postihly více oblast ubytování a stravování, přechod na práci z domova v čisté podobě nebo i v kombinaci s prací na pracovišti se objevoval častěji především v oblasti vzdělávání a školství, v kombinované formě se „home office“ častěji vyskytoval také ve sféře bankovníctví, pojišťovnictví a finančních služeb a činností v oblasti nemovitostí, nájmu a pronájmu přístrojů, vědy a výzkumu, informačních technologií, poradenství, účetnictví, reklamy či ochrany objektů. Opět v oblasti vzdělávání a školství se častěji objevovala i změna pracovního režimu tak, aby nedocházelo k epidemiologicky závažnému setkávání s kolegy na pracovišti, a osvojování si nových technologií. Používání ochranných pomůcek pak častěji zmiňovali ti, kdo pracují v oblasti zdravotní a sociální péče a veterinárních činností.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v20-07</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>18. – 29. 7. 2020</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Vážení dat:	<i>Vzdělání X NUTS 2, věk X NUTS 2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>972</i>
Počet tazatelů:	<i>161</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>EU.184</i>
Kód zprávy:	<i>eu201014</i>
Zveřejněno dne:	<i>14. října 2020</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
